TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN CAM LỘ** **TỈNH QUẢNG TRỊ**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01/2023/QĐST-VDS	*Cam Lộ, ngày 10 tháng 2 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CAM LỘ, TỈNH QUẢNG TRỊ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Hoài Thủy.

Thư ký phiên họp: Ông Hoàng Quốc Tùng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị tham gia phiên họp: Bà Võ Thị Hương Trang - Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 02 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 07/2022/TLST-VDS ngày 28/11/2022 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2023/QĐST-VDS ngày 27 tháng 01 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Hà Thị C, sinh năm 1977.

Nơi cư trú: Thôn V, xã H, huyện L, tỉnh Quảng Trị; có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Hà Thị C trình bày: Bà Hà Thị C là vợ của ông Hoàng Công A, sinh năm 1973 (nơi cư trú: thôn V, xã H, huyện L, tỉnh Quảng Trị). Từ khi sinh ra đến sau khi kết hôn thì ông Hoàng Công A phát triển trí tuệ và thể chất bình thường. Từ năm 1997 – 2017 thì ông Hoàng Công A làm công nhân tại Công ty Cổ phần G. Tuy nhiên, vào năm 2010 thì ông Hoàng Công A bị chấn thương sọ não do tai nạn giao thông, được cấp cứu và điều trị tại Bệnh viện H một thời gian. Sau khi được điều trị thì ông Hoàng Công A vận động và sinh hoạt tương đối bình thường.

Từ năm 2017, ông Hoàng Công A bắt đầu xuất hiện những ảo giác, có nhiều hành vi và biểu hiện bất thường. Ông Hoàng Công A thường xuyên mất

ngủ, nghe có tiếng nói trong đầu, hay lo sợ có người làm hại đến bản thân và gia đình mình. Vì vậy ông Hoàng Công A thường xuyên cầm hung khí trong người để phòng thân. Dù đã được gia đình đưa đi điều trị nhiều nơi tuy nhiên không có chuyển biến tốt hơn.

Do đó, bà Hà Thị C yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị giải quyết: Tuyên bố ông Hoàng Công A, sinh ngày 17/10/1973; Nơi cư trú: Thôn V, xã H, huyện L, tỉnh Quảng Trị là người mất năng lực hành vi dân sự, bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo kết luận giám định của cơ quan chức năng.

Bà Hà Thị Cúc yêu cầu Tòa án cử bà Hà Thị C là người giám hộ cho ông Hoàng Công Cảnh và đại diện theo pháp luật của ông Hoàng Công A trong các giao dịch dân sự.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết vụ án:

Về thủ tục tố tụng

1. Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán: Thẩm phán được phân công thụ lý giải quyết vụ án đã thực hiện đúng, đầy đủ quy định tại các Điều 27, 35, 39 của BLTTDS năm 2015 về thẩm quyền thụ lý vụ án; xác định tư cách tham gia tố tụng đúng quy định tại Điều 68 BLTTDS. Tiến hành xác minh, thu thập chứng cứ dúng quy định tại Điều 97 BLTTDS năm 2015. Việc cấp, tống đạt các văn bản tố tụng cho đương sự, Viện kiểm sát cùng cấp đúng quy định tại Điều 365 BLTTDS. Thẩm phán đã thực hiện đúng quy định tại Điều 366 BLTTDS năm 2015.

2. Việc tuân theo pháp luật tụng của Hội đồng và thư ký phiên họp. Tại phiên họp ngày hôm nay những người tham gia phiên họp đã có mặt đầy đủ, đúng thành phần theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2023/QĐST-VDS ngày 27/01/2023. Trong quá trình diễn ra phiên họp Thẩm phán – chủ tọa phiên họp giải quyết việc dân sự đã tuân theo đúng các quy định của BLTTDS về phiên họp giải quyết việc dân sự.

Thư ký phiên tòa đã thực hiện đầy đủ nhiệm vụ, quyền hạn của mình theo quy định tại Điều 51 BLTTDS năm 2015.

3. Việc chấp hành pháp luật tố tụng của người tham gia tố tụng.

- Trong quá trình tham gia tố tụng người yêu cầu đã thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ của mình kể từ khi gửi đơn đến Tòa án cho đến phiên họp hôm nay. Nội dung đơn yêu cầu đầy đủ, đúng đối tượng. Trong quá trình giải quyết việc dân sự đã giao nộp chứng cứ cho Tòa án, người yêu cầu đã chấp hành

đúng, đầy đủ về quyền và nghĩa vụ của mình đúng được quy định tại các Điều 70 BLTTDS năm 2015.

4. Ý kiến về việc giải quyết vụ án.

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 39, khoản 1 Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 370, 371, 372, 376, 377 và 378 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 23, Điều 46, 47, 48 và Điều 136 Bộ luật dân sự. Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12, khoản 1 Điều 16 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của bà Hà Thị C tuyên bố ông Hoàng Công A, sinh ngày 17/10/1973; Nơi cư trú: Thôn V, xã H, huyện L, tỉnh Quảng Trị là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Giao bà Hà Thị C là người giám hộ của ông Hoàng Công A.

Bà Hà Thị C phải chịu 300.000đồng tiền lệ phí tòa án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Bà Hà Thị C yêu cầu Tòa án giải quyết việc tuyên bố ông Hoàng Công A mất năng lực hành vi dân sự. Sự việc không có tranh chấp. Ông Hoàng Công A hiện cư trú tại địa bàn huyện Cam Lộ. Do đó căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự thì vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị.

[2] Xét yêu cầu của bà Hà Thị C: Trên cơ sở các tài liệu, chứng cứ, lời trình bày của bà Hà Thị C thì Tòa án thấy rằng:

Bà Hà Thị C và ông Hoàng Công A, sinh năm 1973 (nơi cư trú: thôn V, xã H, huyện L, tỉnh Quảng Trị) kết hôn từ năm 2007 tại UBND xã H, huyện L, tỉnh Quảng Trị. Từ khi sinh ra đến sau khi kết hôn thì ông Hoàng Công A phát triển trí tuệ và thể chất bình thường. Năm 2010, ông Hoàng Công A bị tai nạn giao thông dẫn đến chấn thương sọ não. Quá trình cấp cứu và điều trị cho ông Hoàng Công A thì Bệnh viện H đã thực hiện việc mở hộp sọ để nuôi cấy bên ngoài sau 3 tháng thì phẫu thuật lắp lại hộp sọ. Sau điều trị thì hành vi, cử chỉ của ông Hoàng Công A tương đối bình thường.

Tuy nhiên từ năm 2017, ông Hoàng Công A bắt đầu xuất hiện những ảo giác, có nhiều hành vi và biểu hiện bất thường. Ông Hoàng Công A thường xuyên mất ngủ, nghe có tiếng nói trong đầu, hay lo sợ có người làm hại đến bản thân và gia đình mình. Vì vậy ông Hoàng Công A thường xuyên cầm hung khí trong người để phòng thân. Năm 2020 ông Hoàng Công A được UBND xã H, huyện L, tỉnh Quảng Trị cấp Giấy xác nhận khuyết tật số hiệu 1961500231, dạng khuyết tật thần kinh tâm thần, mức độ đặc biệt nặng. Dù đã được gia đình đưa đi điều trị nhiều nơi tuy nhiên không có chuyển biến tốt hơn. Hiện ông Hoàng Công A đang điều trị tại Trung tâm Bảo trợ Xã hội Tổng hợp 1 từ 01/3/2021 cho đến nay.

Ngày 18/01/2023, ông Hoàng Công A được Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền Trung giám định tâm thần và theo Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 95/KLGĐ thì ông Hoàng Công A về y học: Rối loạn hoang tưởng thực tổn (F06.2), về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Từ những căn cứ trên, có cơ sở chấp nhận yêu cầu của bà Hà Thị C, xác định ông Hoàng Công A, sinh ngày 17/10/1973; Nơi cư trú: Thôn V, xã H, huyện L, tỉnh Quảng Trị là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[3]. Về người giám hộ: Ngày 07/02/2023, Tòa án nhân dân huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị đã tiến hành lấy ý kiến của ông Hoàng Công A về việc lựa chọn người giám hộ. Tuy nhiên, tại thời điểm lấy ý kiến thì ông Hoàng Công A xuất hiện bệnh lý hoang tưởng, không có khả năng thể hiện ý chí về việc lựa chọn người giám hộ. Xét thấy, ông Hoàng Công A là chồng của bà Hà Thị C. Bà Hà Thị C có công việc ổn định, có thu nhập hàng tháng đủ để nuôi dưỡng ông Hoàng Công A, có thể đảm bảo được điều kiện chăm sóc ông Hoàng Công A. Mặt khác, ông Hoàng Công A đang điều trị bệnh tâm thần rối loạn hoang tưởng tại Trung tâm Bảo trợ xã hội Tổng hợp 1 tỉnh Quảng Trị nên không thể trực tiếp tham gia các giao dịch dân sự, thủ tục hành chính thông thường mà cần phải có người đại diện theo pháp luật. Căn cứ khoản 1 Điều 53, khoản 4 Điều 54 Bộ luật dân sự, giao bà Hà Thị C là người giám hộ cho ông Hoàng Công A.

[3.1] Khi thực hiện việc giám hộ đối với ông Hoàng Công A, bà Hà Thị C có nghĩa vụ: Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ; Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự; Quản lý tài sản của người được giám hộ; Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

[3.2] Khi thực hiện việc giám hộ đối với ông Hoàng Công A, bà Hà Thị C có quyền: Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho

những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ; Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ; Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

[4] Về lệ phí sơ thẩm: Căn cứ khoản 1 Điều 149 và khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 Quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án của Ủy ban thường vụ Quốc hội bà Hà Thị C phải chịu lệ phí dân sự là 300.000đồng.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 370, 371, 372, 376, 377 và 378 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 23, Điều 46, 47, 48, 53, 57, 58 và Điều 136 Bộ luật dân sự.

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

1. Tuyên bố ông Hoàng Công A, sinh ngày 17/10/1973; Nơi cư trú: Thôn V, xã H, huyện L, tỉnh Quảng Trị là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Giao bà Hà Thị C là người giám hộ của ông Hoàng Công A để thực hiện việc chăm sóc, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của ông Hoàng Công A.

Khi thực hiện việc giám hộ đối với ông Hoàng Công A, bà Hà Thị C có nghĩa vụ: Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ; Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự; Quản lý tài sản của người được giám hộ; Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Khi thực hiện việc giám hộ đối với ông Hoàng Công A, bà Hà Thị C có quyền: Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ; Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ; Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

3. Về lệ phí Tòa án: Bà Hà Thị C chịu 300.000đồng lệ phí tòa án nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí tòa án dân sự sơ thẩm đã nộp là 300.000 đồng theo Biên lai số CC/2021/0000223 ngày 28/11/2022 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị. Bà Hà Thị C đã nộp đủ lệ phí Tòa án.

4. Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Quảng Trị;
- VKSND huyện Cam Lộ;
- Ủy ban nhân dân xã H;
- Người yêu cầu;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Hoài Thủy